

Databáze a jiné elektronické zdroje. Kde je najít a jak je používat

Martina Knapová

1) Možnosti v rámci FF UK

– viz <http://www.ff.cuni.cz/knihovna/knihovni-fondy/katalogy-a-databaze/>

Katalogy a vyhledávače	
<u>Centrální katalog UK</u>	Prohledává fondy všech knihoven Univerzity Karlovy. Zaměřený zejména na fyzické (papírové) zdroje.
<u>Vyhledávač UKAŽ</u>	Vyhledává v Centrálním katalogu, v univerzitním repozitáři a většině předplácených databází, elektronických časopisů a knih.
Databáze a e-časopisy	
<u>PEZ – Portál elektronických zdrojů</u>	Kompletní přehled všech dostupných elektronických zdrojů s odkazy pro přímý a vzdálený přístup ke zdrojům.
<u>Elektronické časopisy UK</u>	Vyhledávač elektronických časopisů předplácených na UK.
Studijní materiály	
<u>Elektra</u>	Portál studijních materiálů FF UK. Studijní texty od pedagogů, návody, videozáznamy, podcasty...
<u>Ingram</u>	Informační web zaměřený na podporu informační gramotnosti.
<u>Moodle</u>	Platforma pro elektronickou podporu výuky a e-learningové kurzy.

Z vlastní zkušenosti vím, že při psaní seminárních, bakalářských i diplomových prací se velmi hodí **PEZ – Portál elektronických zdrojů**, kde můžete najít například **JSTORE**, digitální archiv zpřístupňující plné verze vybraných vědeckých časopisů v různých jazycích, které není jinak možné v České republice sehnat.

Univerzita Karlova také velmi nedávno spustila **jednotné vyhledávací rozhraní** k většině elektronických informačních zdrojů UK (licencované databáze, knihovní katalog, univerzitní repozitář

atd.), které se nazývá **UKAŽ** a najdete ho na adrese <http://ukaz.cuni.cz>. Odkaz je také k dispozici na hlavní stránce SIS, což je vcelku praktické. Informace o systému naleznete na stránkách Ústřední knihovny <https://knihovna.cuni.cz/rozcestnik/ukaz/>.

FF UK dále minulý rok informovalo, že díky **licenční dohodě s firmou Microsoft** je možné, aby si všichni studenti zdarma stáhli a užívali sadu aplikací Microsoft Office. Pro všechny studenty rovněž existuje možnost využít online úložiště **OneDrive** (ve verzi *for Business*) s kapacitou 1 TB zdarma. Úložiště můžete využít např. k zálohování dat, jejich synchronizaci mezi zařízeními či k jejich sdílení, jak všichni jistě dobře víte. Ke školnímu účtu OneDrive se lze přihlásit uživatelským jménem ve tvaru novjaff@ff.cuni.cz a obvyklým heslem (jako do SIS) na adrese: <http://ffuk-my.sharepoint.com>. Více informací a instrukce ke stažení i instalaci MS Office včetně OneDrive naleznete na adrese: <http://office.ff.cuni.cz/>

Všechny tyto možnosti, které Vy jako studenti FF UK máte, by Vám měli pomoci efektivněji pracovat s vyhledáváním dokumentů, článků a materiálů ke zkouškám, referátům i seminárním pracím.

2) Možnosti mimo školní databáze

Domácí

<http://artlib.eu/> - Art Oborová brána Umění a Architektura je vyhledávací portál, který vám usnadní vyhledávání v rámci knihoven sbírkotvorných institucí ČR. Výsledek vyhledávání obsahuje znázornění, v jaké knihovně je Vámi hledaný materiál k dispozici, či nikoliv. Portál artlib.eu částečně slouží i k vyhledávání konkrétních článků, a to většinou české provenience.

<http://abart-full.artarchiv.cz/> - Obecný informační portál, který skýtá miliony hesel, která jsou rozřazena do šesti kategorií, podle nichž můžete vyhledávat, co potřebujete. Kategorie jsou následující: osoba, skupina, instituce/místo, výstava/akce, dokument a pojem. Tyto hlavní kategorie se ještě dále dělí na podkategorie. Součástí portálu je i uživatelská příručka, která vás navede k co nejefektivnějšímu způsobu vyhledávání. Využití tohoto vyhledávače je však samo o sobě velmi jednoduché.

<http://www.badatelna.eu/> - Badatelna je portál archivních fondů a sbírek České republiky, kde si můžete ověřit, jaké archivní dokumenty jsou nebo naopak nejsou v zastoupených archivech. Tento portál nicméně sdružuje pouze následující instituce: Národní archiv, Archiv Ministerstva zahraničních věcí, Památník národního písemnictví, Knihovna Národního muzea a Archiv Karlovy univerzity + jejich detašovaná pracoviště. Výhodou je jednoduché a přehledné vyhledávání.

<http://kramerius.nkp.cz/> - Digitální knihovna Kramerius spadá pod Národní knihovnu ČR, v jejíchž prostorách také získáte komplexní přístup k vyhledávání a prohlížení oskenovaných materiálů. Z pohodlí domova je možné pouze zjistit, kolik hesel obsahuje vámi vyhledávané slovo, případně se některé vyhledané položky zobrazí. Druhá možnost však funguje v naprosté minoritě pokusů. Kramerius existuje ve verzi 3 a 4. První zmíněná verze je výhodnější k vyhledávání hesel v rámci periodik, druhá a novější verze pak v rámci širšího kontextu.

<http://www.citem.cz/promus11/?page=catalogue> – **PROMUS katalog** obsahuje Registr sbírek výtvarného umění ČR. Pokud tedy potřebujete rychle vyhledat, jaká díla od sochaře Bourdella se například nacházejí v českých sbírkách, je tento systém ideální. Samozřejmě nesmíte opomenout, že katalog shromažďuje hesla pouze od těchto institucí:

<http://www.citem.cz/promus11/index.php?page=catalogue&table=2>.

Zahraniční

<http://gallica.bnf.fr/> - Databáze francouzských zdrojů, která čítá miliony odkazů a je zadarmo. Zde si můžete například dohledávat katalogy z pařížských výstav na přelomu 19. a 20. století, kritiky v dobových periodikách apod. Tento vyhledávač je velmi praktický, jelikož většina jeho obsahu není v České republice jinak přístupná.

<http://www.europeana.eu/> - Databáze knih, sbírkových předmětů, archivních dokumentů čítající statisíce záznamů, v nichž si můžete zdarma listovat.

<https://www.degruyter.com> – Nevýrazně nazvaný web, který v sobě skrývá Allgemeines Künstlerlexikon – tedy databázi hesel jednotlivých umělců.

Více zahraničních databází zde: <http://guides.library.yale.edu/artsdatabases>.

Zmíněný výčet vyhledávacích portálů a databází vychází z mých zkušeností, pokud Vás tedy napadají další možnosti vyhledávání, napište mi prosím na mail Knapova.M@seznam.cz a přehled bude ještě doplněn tak, aby co nejvíce posloužil všem studentům.